

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/66/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116225116
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116225116.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: C. V., L.. X.X.XXXX, J. P. XX, o zaplatenie 290,86 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12Csp/187/2016 - 74 zo dňa 2.11.2017 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v časti debetného úroku vo výške 28 % a vo výroku o náhrade trov konania.

II. Stranám sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 230,86 eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60 %.

V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že na základe uzatvorenej zmluvy o bežnom účte, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, žalobca viedol pre žalovanú účet na jej meno a v jej prospech. Žalobca svoj nárok v tomto konaní uplatňuje titulom nepovoleného prečerpania na účte. Úroky vo výške 28 % ročne súd nepriznal poukazujúc ustanovenie § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka. Z danej zmluvy o bežnom účte nevyplýva, že rôzne poplatky účtované bankou budú vykazované na tomto účte tak, že vznikne nepovolené prečerpanie. Súd sa nemôže stotožniť s tým, že žalobca takto vytvára nepovolený debetný zostatok na bežnom účte, ktorý úrokuje vysokým úrokom vo výške 28 % ročne (úroky dosahujúce takmer trojnásobok úrokových sadzieb bánk pri spotrebiteľských úveroch), napriek tomu, že klientovi žiadne peňažné plnenie vo forme napr. úveru neposkytuje. Takáto zmluvná podmienka je teda v neprospech klienta - spotrebiteľa hrubo nerovnovážna a preto neplatná.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP.

2. Proti výroku o zamietnutí žaloby v časti debetných úrokov podal žalobca včas odvolanie. Daný nárok si uplatnil z titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe v tejto časti vyhovel. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

4. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

5. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

6. Žalobca si voči žalovanej uplatňuje zaplatenie debetného úroku v zmysle bodu 3.12 VOP. V tejto súvislosti odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 9C/113/2015 zo dňa 15.10.2015 a rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 21Co/10/2016 zo dňa 24.11.2016, ktorými bola zmluvná podmienka s totožným obsahom určená za neprijateľnú.

7. Z dokazovania bolo nepochybne zistené, že samotná Zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 19.1.2015 (č.l. 4 spisu), na základe ktorej si žalobca uplatnil svoje právo žalobou, ani Zmluva o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte zo dňa 4.6.2015 (č.l. 68), ktorú žalobca dodatočne doložil, neupravuje konkrétne, aké odplaty či sankcie a za akých podmienok je spotrebiteľ povinný platiť pri nepovolenom prečerpaní účtu. Zmluvy len odkazujú na Sadzobník poplatkov a VOP. Úrokové sadzby produktov, Sadzobník a ani VOP neboli individuálne dojednané medzi stranami sporu. Poplatkové zaťaženie spotrebiteľa bez poskytnutého protiplnenia banky je potrebné za daného stavu vyhodnotiť ako neprijateľné (§ 53 Občianskeho zákonníka).

8. Žalobca ohľadom nároku na zaplatenie v súdnom konaní uplatnenej pohľadávky odkazuje na VOP a Sadzobník poplatkov. Ide o podmienky, ktoré vypracovala a presadzuje Prima banka Slovensko, a.s. Keďže ide o tzv. firemné podmienky, v prípade uzatvárania zmlúv so spotrebiteľom, tieto musia byť ním individuálne dojednané, čo predpokladá aj ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Teda ide o také podmienky, s ktorými sa mal možnosť spotrebiteľ oboznámiť pred podpisom zmluvy a mohol ovplyvniť ich obsah.

9. V zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ (v danom prípade žalobca) nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. VOP, Sadzobník poplatkov, na ktoré zmluva odkazuje, nemožno považovať za individuálne dojednané, čo spôsobuje ich neprijateľnosť a v konečnom dôsledku neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

10. Individuálnosť ich dojednaní nie je daná ani tým, že na VOP, prípadne na Sadzobník poplatkov zmluva odkazuje. Nakoniec, neindividuálnosť dojednaní VOP vyplýva aj z toho, že neboli nikým podpísané ani datované. Žalovaná - spotrebiteľka obsah predmetných dokumentov nijako ovplyvniť nemohla.

11. V oblasti ochrany spotrebiteľa je potrebné mať na zreteli zásadu poctivosti, a to vo forme tzv. princípu dôvery v oblasti ochrany spotrebiteľa.

12. Ústavný súd Českej republiky v nálezoch II.ÚS 3/06 zo 06.11.2007 a I.ÚS 3512/11 z 11.11.2013 uviedol, že uplatňovanie princípu dôvery v úkony ďalších osôb v sociálnom styku je základným predpokladom pre fungovanie komplexnej spoločnosti. Dôveru je potrebné pokladať za elementárnu kategóriu sociálneho života. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného v tom, že text spotrebiteľskej zmluvy, osobitne vtedy, keď sa jedná o formulárovú zmluvu, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný.

13. Odvolací súd nepopiera, že spotrebiteľská zmluva môže pozostávať z viacerých dokumentov, zmluvné ustanovenia však musia byť dojednané individuálne, pričom zmluva musí byť pre spotrebiteľa

transparentná. Možnosť uzavretia spotrebiteľskej zmluvy tvorenej viacerými dokumentmi súd prvej inštancie nespochybňoval.

14. V úrokových sadzbách produktov účinných od 4.10.2016 predložených žalobcom je uvedená výška úrokovej sadzby pri nepovolenom prečerpaní účtu 28 %. Z bodu 3.12 Všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu.“ Nepovolené prečerpanie sa považuje za porušenie zmluvných povinností klienta, s ktorým je spojená povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v zmysle Sadzobníka. Z uvedeného je zrejmé, že nepovolené prečerpanie predstavuje porušenie povinností klienta, s ktorým sa spájajú sankcie, a to úrok z nepovoleného prečerpania a zmluvná pokuta.

15. Ročný úrok dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch (podľa NBS pri spotrebiteľských úveroch a ostatných úveroch nad 5 rokov 10,18 %), čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi. Vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je preto potrebné považovať dohodu o výške ročného úroku v miere 28 % za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi a ktorá je ustanovením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uvedené potvrdili súdy pri svojej rozhodovacej činnosti (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. 09. 2011, sp. zn. 3Co/3/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13. 08. 2014, sp. zn. 10Co/325/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09. 11. 2010, sp. zn. 17Co/313/2010). Nemecký BGH v rozsudku z 13. 3. 1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12 % percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 1.4.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26 % na 18% a sadzbu 26 % vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom.

16. Zároveň je potrebné uviesť, že úrok vo výške 28 % ročne v danom prípade predstavuje sankciu za porušenie povinností spotrebiteľa. Dojednanie o takomto neúmerne vysokom plnení za stavu, že nepovolené prečerpanie je zo strany dodávateľa možné zároveň postihnúť aj ďalšou sankciou, a to zmluvnou pokutou, nepochybne spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje jeho neprijateľnosť, neplatnosť v zmysle § 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Nakoľko je dojednanie o výške úroku v celom rozsahu neprijateľné, nemožno ho ďalej ani moderovať.

17. V tomto smere odvolací súd poukazuje tiež na rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 15. 10. 2015, č. k. 9C/113/2015-51 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 24. 11. 2016, č. k. 21Co/10/2016-72, v ktorom súd určil, že obdobná zmluvná podmienka uvedená v bode 3.12 všeobecných obchodných podmienok žalobcu je pre svoju neprijateľnosť (pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu) neplatná.

18. V zmysle § 53a ods. 1 OZ bol žalobca povinný zdržať sa použitia podmienky uvedenej v bode 3.12. Všeobecných obchodných podmienok. Napriek tomu žalobca v priamom rozpore so zákonom na základe tejto podmienky nielenže účtoval žalovanej úroky, ale takto nezákonne zaúčtované úroky si uplatňuje v súdnom konaní.

Uvedené konanie žalobcu nemožno nazvať inak ako hrubo odporujúce dobrým mravom, ktorému nemožno priznať právnu ochranu. Preto súd prvej inštancie správne rozhodol, ak nepriznal žalobcovi úroky, ktoré žalovanej účtoval na základe bodu 3.12 Všeobecných obchodných podmienok.

19. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok v napadnutej časti postupom podľa § 387 ods. 1 potvrdil. Rovnako odvolací súd potvrdil rozsudok aj v súvisiacom výroku o trovách konania.

20. V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadrila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní

nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

21. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).